

Пише:
Небојша
Јанковић

Ванкувер, фебруара 2006.

Резултати ванредних избора у Канади као да нису никога изненадили.

Либерали су први пут после тринаест година изгубили власт, али тај пораз није тако убедљив како се очекивало. Конзервативци Стивена Харпера у прилици су да саставе нову мањинску владу са већином још мањом од оне коју је имао Пол Мартин.

Блок квебекских сепаратиста господина Дусета освојио је 5 посланика мање него на претходним изборима. Свега 42% гласова изашлих бирача, колико је Блок добио, недовољно је за победу на некаквом хипотетичком референдуму о отцепљењу.

“Морални победник” ових избора (термин који је по правилу резервисан за часне губитнике) је Нова Демократска Партија, Цека Лејтона. Она ће са тридесетак посланика у новом парламенту имати улогу таса на ваги који ће, између осталог, одредити и рок трајања нове владе.

Колико ћемо, после свега, чекати до нових избора засад је неизвесно, мада ће Харперова влада вероватно трајати дуже од претходне. Упркос томе (или можда баш зато, зависи како се гледа) што као мањинска неће бити у прилици да оствари ни део својих предизборних обећања.

А та обећања, присетимо се, нису била мала.

КАНАДСКИ ИЗБОРИ, АМЕРИЧКА АГЕНДА

Ако се изузме већ традиционална прича да ће, буде ли изабран, радити на укидању свима мрског ГСТ-а (савезног пореза на промет), што је гласачима својевремено обећавао и бивши председник владе Крејген, предизборни програм Стивена Харпера и Нове Конзервативне Партије био је такав да се на моменте могло учинити како се ради о америчким, а не о канадским изборима.

Поред указивања на корупционашке афере досадашње либералне власти, што су чинили и остали учесници у изборном процесу, Харпер је посебан акценат ставио на питања унутрашње и спољне безбедности предлажући измене у казненој политици, веће инвестиције у области наоружања и развој служби задужених за борбу против тероризма. Једина тема коју је упорно избегавао била је реформа здравственог осигурања. То је појачало подозрење оних који су у доласку конзервативаца на власт видели продор некаквог “нео-бунизма” и угрожавање нечега што се, оправдано или не, већ годинама сматра највећим канадским достигнућем у поређењу са моћним јужним суседом.

ПОБУНА ЦРВЕНИХ ВРАТОВА

Упорно ћутање по питању здравственог осигурања само је подстакло уверење да у случају освајања апсолутне већине Харпер планира да обелодани и остале делове свог “тајног плана и програма” који ће, између осталог, битно сузити могућности за прекид нежељене трудноће и укинути практичну једнакост коју пред законом уживају класична брачна заједница и заједнице особа истог пола.

А да су таква упозорења почела да делују, могли смо видети и по необичајено великом броју америчких “геј” парова који су пред изборе похрлили на север, “да се узму” пред канадским матичарем док није касно.

Јер Харпер је, ето, “анте портас”.

СЕЛО, ГРАД, ИСТОК, ЗАПАД

Испоставило се, бар засад, да овакви страхови нису били оправдани. Не зато што Конзервативци немају, евентуално, и овакве амбиције, већ зато што ће као мањинска влада за било који од законских пројеката који би имали за последицу укидање неких од уставних или стечених грађанских права, међу осталим странкама тешко наћи савезника.

До овакве пат-позиције дошло је најпре због тога што Харпер није успео да освоји већину у Онтарију који у савезни парламент даје 100 посланика. Либерали тамо, и после свега, остају водећа снага.

Податак вредан пажње је и тај да Конзервативци нису успели да направе продор у градским језгрима Торонта, Монреала и Ванкувера у којима живи скоро половина канадског становништва. То је, као и у случају резултата америчких председничких избора навело неке коментаторе да пребрзо закључе како се и овде ради о подели на “две Канаде” – урбану и руралну.

Неки су, чак, отишли корак даље ушлићући у целу причу и “патриотске” аргументе, подсећајући тако, бар читаоце ових новина, на неко друго време и неки други геополитички простор.

Али, Канада не би била оно што јесте кад и прича о “патриотама и издајницима” не би имала посебан “спин” и типично овдашњу конотацију. Овде су “чуварима ватре” и традиционалних канадских вредно-

сти као што су мултикултурализам, толеранција и заштита мањина по чистој инерцији проглашени сви они, углавном урбани гласачи, који су из страха од Конзервативаца поново гласали за Либерале.

Сви остали сврстани су у категорију “црвених вратова” – примитивног руралног плебса – у шарено друштво ксенофоба, хомофоба, верских фанатика, непријатеља Кјото-споразума и расне једнакости и љубитеља америчког поимања људских права где је право број 1 – право на слободан приступ ватреном оружју!!

Као и у сваком претеривању и овде се, ту-и-тамо, могло наћи по које зрнце истине. Пре свега у тврдњи да је Харперове Конзервативце на власт довео канадски Запад, од Манитобе и Саскачевана, до Алберте и Британске Колумбије. А то су они, заједљиво је приметио коментатор једног угледног листа са источне обале, “којима су Лос Анђелес, Сиетл, Токио и Хонгконг и онако ближи од Торонта и Отаве”.

Е, што је много, много је, а није ни фактографски тачно. Нити је “дивљи запад” тако хомоген као што се “просвећеном истоку” могло учинити..

ПЛОДОВИ ГНЕВА

Чињеница је да су Конзервативци у Алберти освојили свих 28 посланика и да у тој провинцији

практично није било поделе на “село и град”. У Саскачевану је такође изабрано 13 Конзервативаца и само један Либерал, али је зато Манитоба у Отаву послала прилично уједначен тим од 8 Конзервативаца, 3 Либерала и три посланика НДП-ја.

Британска Колумбија направила је заправо највеће изненађење гласајући потпуно супротно општем кандском тренду, бирајући 5 Конзервативних посланика мање него на претходним изборима, једног Либерала више и двоструко већи број посланика из Нове Демократске Партије. Упркос томе што је НДП овде годинама био на власти и остао запамћен по разореној привреди и бројним корупционашким аферама.

Овакав расплет на локалној политичкој сцени можда је најбоља потврда да се на протеклим изборима више гласало против Либерала него за Конзервативце и њихов прилично недоречен програм. “Побуна црвених вратова” у руралним областима, чији су гласови отишли Конзервативцима, имала је у Ванкуверу свој пандан у преливању гласова из либералног у новодемократски табор. Тиме је Либералима уручен жути картон уочи неких будућих избора на које се неће предуго чекати.

Како су гласали Срби, тешко је рећи.

Овде у центру Ванкувера ситуација је била прилично јасна, победа Конзервативаца тешко замишљива. Зато сам, на ужас остатка фамилије која је кренула на гласање да Харперовим конзервативцима каже “историјско НЕ”, одлучио да поступим као нека мешавина Београђанина и Канађанина.

На изборе нећу ионако је све “већ решено”, остајем код куће да видим прву победу хокејаша Ванкувера после два узастопна пораза.

За изборе сам био у праву. Представник Либерала, госпођа Хеди Фрај која је после деценијског боравка у Отави већ пустила корење под скупштинску клупу поново је изабрана победивши кандидата НДП-ја, “веселог” српског пријатеља Свенда Робинсона.

Ал “Канакси” (то ме једе) пукоше и трећи пут. Ко звечка.

subscription - ђреџилаџа

Преџилађујет се на лисџи КИШОБРАН и ђрилађет чек у вредностџи \$36.00 (12 бројева - 12 issues)

IME (NAME): DATUM (DATE):

ADRESA (ADDRESS):

TEL /FAX:

E-MAIL: POTPIS (SIGNATURE):

Make cheque or money order payable to: KISOBRAN

КИШОБРАН
НАЈЗАПАДНИЈЕ СРПСКЕ НОВИНЕ

Пођунџиџе овај лисџиџи, џоџаљџиџе џа на гоџу агресу, и следећих гванаесџи бројева КИШОБРАН-а бат сџиџе џоџџиџом.

KISOBRAN, #368-3495 Cambie Street, Vancouver, B.C. V5Z 4R3